

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2023

for NorgesGruppen ASA

□

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

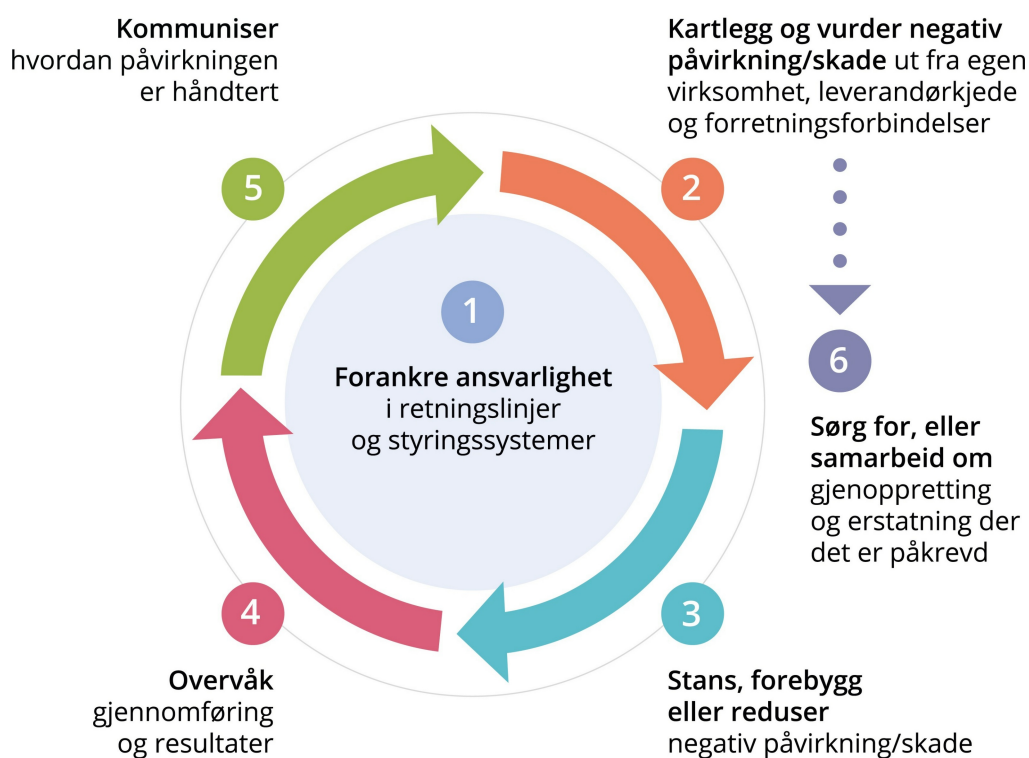
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

NorgesGruppen skal respektere grunnleggende menneskerettigheter i våre innkjøp. Dette arbeidet er forankret i NorgesGruppens ambisjon om å bli bærekraftig og klimanøytral. For oss betyr bærekraft også at vi tar vare på menneskene i egen organisasjon og i våre verdikjeder.

Denne rapporten viser noe av det arbeidet vi gjør for å sikre mennesker, dyr, miljø og klima, vi henviser også til våre hjemmesider og NorgesGruppens års- og bærekraftsrapport for mer informasjon.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022, loven krever at bedrifter jobber aktivt med å sikre menneskerettigheter i sine verdikjeder. Implementering av loven i konsernet går etter planen, men dette er et omfattende og kontinuerlig arbeid pga. våre komplekse globale verdikjeder.

De siste årene har vært preget av geopolitiske hendelser samt at klimaendringer i større grad påvirker våre verdikjeder. Dette, sammen med kommende lovverk og rapporteringskrav fra EU vil være sentralt i arbeidet i 2024.

Vårt mål er å gi våre kunder trygghet for at varene de kjøper hos oss er produsert på en måte som ivaretar mennesker, miljø og dyrevelferd.

" Vårt mål er å gi våre kunder trygghet for at varene de kjøper hos oss er produsert på en måte som ivaretar mennesker, miljø og dyrevelferd. "

Øyvind Andersen
Konserndirektør Kategori Innkjøp NorgesGruppen ASA

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

NorgesGruppen ASA

Adresse hovedkontor

Karenslyst Allé 12, Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

Dagligvarekjede med profilhusene Meny, Jacobs, Kiwi, Spar, Joker, Deli de Luca, Mix. For egne merkevarer se separat rapportering fra Unil og Joh Johannson Kaffe. Serveringsmarkedet ASKO.

Beskrivelse av virksomhetens struktur

NorgesGruppen ASA har ulike kjedekonsepter i det norske markedet; lavprisbutikker, supermarkeder og distriktsbutikker. Våre konsepter i dagligvare er KIWI, MENY, SPAR og Joker. Deli de Luca, MIX og Jafs er servicehandelskonseptene. Nye konsepter inkluderer Gigaboks og Dollarstore. Nær 2 000 dagligvarebutikker over hele landet, hvorav ca halvparten er kjøpmannseide, tilbyr mat- og drikkevarer fra hele spekteret av store internasjonale leverandører til norske lokale leverandører. Effektiv varelevering gjennom ASKO og et godt vareutvalg skal sikre kjøpmenn over hele landet et godt driftsgrunnlag. NorgesGruppen sysselsetter 28 000 ansatte i egneid virksomhet og nærmere 41 000 totalt når ansatte i kjøpmannseide butikker inkluderes.

For egneide datterselskaper som eier NorgesGruppens Egne merkevarer (EMV) er Unil AS, Bakehuset AS, Joh. Johannson kaffe og Matbørsen sentrale. Unil AS er ansvarlig for import, utvikling, innkjøp og markedsføring av produkter under merkevarene First Price, Eldorado, Jacobs Utvalgte, Unik, Fauna, Fiskemannen, Folkets, Fersk og Ferdig, Seidel og GoEco, og har en portefølje på over 4000 produkter. Bakehuset leverer brød og bakevarer til våre butikker og Matbørsen kjølt ferdigmat. Joh. Johannson kaffe leverer merkevarene Evergood Classic, Evergood DarkRoast, Evergood Koffeinfri, Ali Original, Ali Mørkbrent, Ali Frokost, Green World, Farmers, Cirkel, Intenso og kaffeserien "Coffee of the World".

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

112 000 000 000

Antall ansatte

31 000

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Ingen

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Bjart Thorkil Pedersen

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

bjart.pedersen@norgesgruppen.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Sentrale innkjøp gjøres fra Kategori/ Innkjøpsavdelingen av merkevarer til dagligvare og serveringsmarkedet og konsernanskaffelser. For egne merkevarer se separat rapportering fra Unil og Joh Johansson Kaffe. Noe innkjøp av spesialvarer gjøres i tillegg av kjedene, dette i små volum. Totalt sett har vi ca 40 000 produkter i sortiment, og selv om flertallet er Norske leverandører er det mange produkter med globale verdikjeder.

Prosess for aktsomhetsvurderinger gjelder i hele konsernet.

Denne rapporten er en konsernrapportering, Joh. kaffe og Unil AS er en del av konsernet og rapporterer separat til Etisk Handel Norge. Denne rapporten vil inneholde elementer fra deres rapporter.

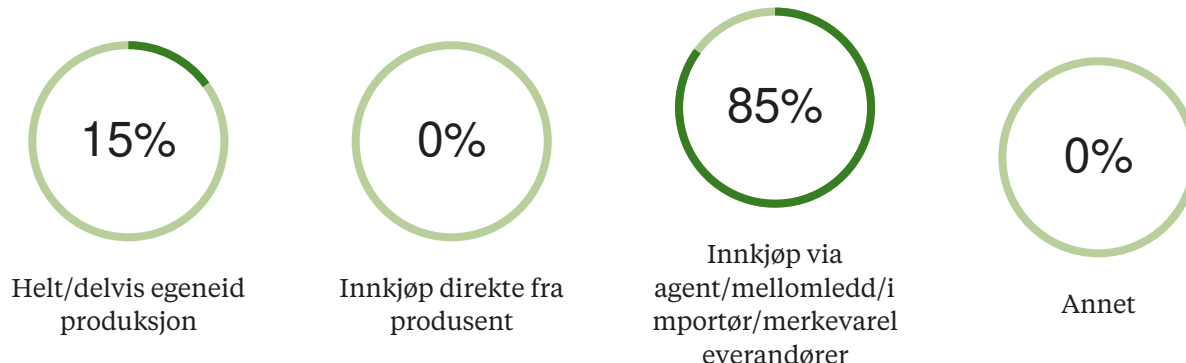
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

1 200

Kommentar til antall leverandører

Egne merkevarer rapporteres separat av Joh. kaffe og Unil AS, men elementer fra deres rapporter finnes i denne rapporten.

Type innkjøp/ leverandørforhold

I all hovedsak kjøpes varer inn fra norske merkevareleverandører. Vi har noe produksjon av egne merkevarer eksempelvis brød og kaffe. Unil har kommersiell relasjon med 556 leverandører og Joh. Johansson kaffe med 85 leverandører.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Norge : 1200

Se Unil og Joh kaffe for svar på produsenter per land for våre egne Merkevarer. Sentralt innkjøp fra merkevareleverandører er tilnærmet 100% av disse lokalisert med kontor i Norge. Unil har kommersiell relasjon med 556 leverandører og Joh. Johansson kaffe med 85 leverandører.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som virksomheten har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på:

Antall arbeidere

50 000

Antall produsenter dette er basert på

107

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

468

Kommentar til antall arbeidere

Dette er basert på Unils og Joh. Johannsons tall fra aktive BSCI revisjoner foretatt av uavhengige revisorer. Antallet faktiske arbeidere er med andre ord mye høyere da vi kun baserer dette på tall fra Unil og Joh. Joahnson kaffe.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Norge

Se Unil og Joh kaffe for svar.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Sikre at våre leverandører har tilstrekkelige systemer for å ivareta arbeidstakerrettigheter, miljø og dyrevelferd

Status: Oppnådd. Alle leverandører er risikovurdert.

2

Mål: Sikre implementering av aktsomhetsvurderingsprosess i konsernet og etterlevelse av nye krav i åpenhetsloven.

Status: Delvis oppnådd. Uavhengig rapport levert desember 2023 viser noen avvik for en mindre del av organisasjonen.

3

Mål: Sikre avskogingsfrie verdikjeder i henhold til vår avskogingspolicy

Status: Delvis oppnådd. Ny policy godkjent i henhold til nytt EU direktiv. Startet oppfølging av leverandører men det vil naturlig nok også trappes opp når ny lov trår i effekt.

4

Mål: Tiltak for emballasjeoptimering inklusive reduksjon av bruk av plast. (Reduksjon, råvareoptimering og øke bruk av resirkulert materiale) Se NorgesGruppens mål for emballasjeoptimalisering og reduksjon av plast. på våre hjemmesider.

Status: Oppnådd.

5

Mål: Sikre bærekraftig fisk- og sjømat i henhold til vår fisk- og sjømatpolicy.

Status: Oppnådd. men fremdeles utfordringer særlig i norsk oppdrettsindustri som bør løses. God kontroll på import.

6

Mål: Omfattende mål innenfor miljø og klima, herunder Co2 reduksjon. Se NorgesGruppens hjemmesider og bærekraftrapport for mer informasjon.

Status: Oppnådd/ på riktig vei scope 1 og scope 2. Arbeid startet scope 3.

7

Mål: Basert på risiko gjennomføre tiltak og prosjekter for mer bærekraftige verdikjeder

Status: Oppnådd. Se senere i rapporten for eksempler.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Oppdatert risikovurdering for land og råvare.

2

Sikre implementering av aktsomhetsvurderingsprosess i konsernet og etterlevelse av nye krav i åpenhetsloven.

3

Sikre rutiner og leverandøroppfølging for ivaretagelse av avskogingsforordningen.

4

Iverksette klimareduserende tiltak scope 1,2 og 3

5

Basert på risiko gjennomføre tiltak og prosjekter for mer bærekraftige verdikjeder

6

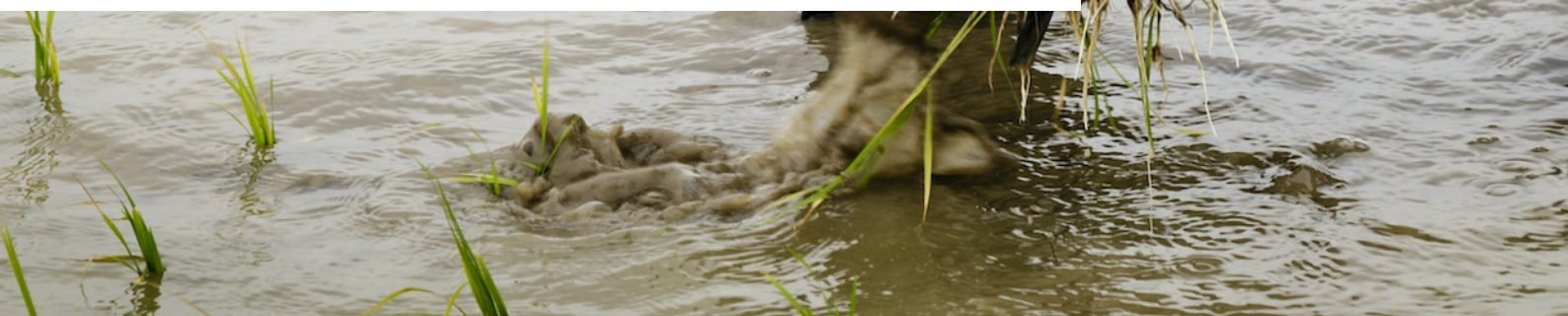
Sikre at våre leverandører har tilstrekkelige systemer for å ivareta arbeidstakerrettigheter, miljø og dyrevelferd

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-mangfoldig-norge/arbeids--og-menneskerettigheter/>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn, miljø og klima?

Se link over samt vår års- og bærekraftsrapport.

Vårt mål er at våre kunder skal kunne være trygge på at varene de kjøper i våre butikker stammer fra verdikjeder som ivaretar menneske- og arbeidstaker-rettigheter, miljø og dyrevelferd. Derfor jobber vi med å gjøre innkjøpene bærekraftige, og med å styre alle leddene i leverandørkjeden – fra råvareproduksjon til butikkhyllene. samt våre hjemmesider.

Proessen med å identifisere risiko i verdikjeden, sette i verk tiltak og overvåke om de fungerer blir kalt aktsomhetsvurdering. Selskapene i NorgesGruppen er pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger rundt menneskerettigheter, og det er laget en veileder for hvordan dette skal gjennomføres ved innkjøp, konsernanskaffelser og i forbindelse med produksjon av våre egne merkevarer.

NorgesGruppens rammeverk for aktsomhetsvurderinger er basert på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP, 2011) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv (2018) som vises på illustrasjonen under. De beskriver en risikobasert metode som starter med forankring, kartlegging og risikovurdering, og munner ut i tiltak, rapportering og overvåking. Dette skal være en kontinuerlig prosess for å identifisere produkter eller leverandører med særlig høy risiko.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Teksten er utarbeidet i kategori innkjøpsavdelingen, forankret i fagforum bærekraft samt juridisk avdeling. Godkjent på konsernnivå og rapporteres til styret minimum halvårlig. Styret signerer rapporten

Policy for egen virksomhet beskrevet i Bærekraftpolicy og Innkjøpspolicy er godkjent og forankret av administrerende direktør.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner og hvorfor?

Hovedansvar konserndirektør kategori/ innkjøp er ansvarlig for bærekraftige produkter og verdikjeder. Fagsjef bærekraftig handel har et fagansvar for arbeidet med menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger.

Se organisering av bærekraftsarbeid generelt: <https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/slik-jobber-vi/organiseringen-av-barekraftsarbeidet/>

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Gjennom avdelingsmål, rapportering og medarbeiderdialog. Alle ansatte som har påvirkning, eksempelvis innkjøpere har egne handlingsplaner.

Arbeidet med bærekraft; strategier, mål, policyer og retningslinjer er integrert i virksomhetens styringssystem og rutiner.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Fagsjef bærekraftig handel er ansvarlig for opplæring. For ansatte involvert i aktsomhetsvurderinger og risikohåndtering gjennomføres kompetanseheving etter identifisert behov.

Opplæring innenfor bærekraftig handel er obligatorisk for alle nyansatte uavhengig av avdeling og stilling. Opplæringen internt blir i all hovedsak gjennomført gjennom digitalt kurs men for særlige relevante stillinger av Fagsjef for bærekraftig handel.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Dette ligger i alle ledd i våre strategier og handlingsplaner og er en av våre grunnverdier. Arbeidet med bærekraft er sentralt i ny konsernstrategi 2021-2025 og "Bærekraftig og klimanøytral" er en av tre overordnede ambisjoner i NorgesGruppen. De andre er å være kundens førstevalg og ha en effektiv verdikjede.

Vi skal respektere grunnleggende menneskerettigheter i våre innkjøp. Arbeidet er forankret i NorgesGruppens ambisjon om å bli bærekraftig og klimanøytral. For oss betyr bærekraft også at vi tar vare på menneskene i egen organisasjon og i våre verdikjeder.

NorgesGruppen skal lede an i det grønne skiftet, styrke folkehelsen og tilby gode arbeidsmuligheter for alle. Vårt bærekraftsarbeid er tuftet på hovedområdene miljø, helse og mennesker. Vi har jobbet målrettet innen disse områdene i mange år, og bygger sten på sten for å bidra til en bærekraftig verdikjede for mat. Våre kunder er blant annet opptatt av hvordan vi behandler våre ansatte, at vi reduserer matsvinn og plastemballasje i våre butikker, og at vi tar dyrevelferd på alvor. Det er vårt ansvar, og vårt ønske, at vi leder an i denne utviklingen.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Arbeidet med menneskerettigheter er forankret i øverste ledelse med etablerte mål og fast rapportering av risiko, tiltak og avvik. Fagsjef bærekraftig handel i NG ASA har et faglig ansvar for å implementere arbeidet og kravene i åpenhetsloven i konsernet. Bærekraftsdirektør har ansvar for at vi rapporterer årlig i henhold til kravene i Åpenhetsloven. Års- og bærekraftsrapporten signeres av styret i NorgesGruppen ASA.

I tillegg rapporteres det til styret på saksnivå ved behov. Arbeidet med menneskerettigheter i 2023, herunder vår rapportering i henhold til åpenhetslovens krav, er rapportert til styret og års og bærekraftsrapporten er signert av styret.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Gjennom vår ansvarlige innkjøpspraksis skal vi samarbeide med og støtte våre leverandører i arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold, ivareta klima og miljø og dyrevelferd.

Vår innkjøpspolicy har som mål å støtte arbeidet for å sikre rettferdige innkjøp og bidra til å oppnå NorgesGruppens bærekraftsmål. I tillegg har vi egne krav og retningslinjer blant annet for å sikre leverandørgodkjenning, dyrevelferd, avskogingsfrie verdikjeder og et ansvarlig fiskeri, samt andre styrende dokumenter som skal sikre at vi overholder åpenhetslovens krav.

Forventninger til ansvarlighet og bærekraft er forankret både gjennom kontrakter og Code of Conduct og vår kontinuerlig dialog med leverandører i forhandlinger, årsmøter og ved lanseringer. I tillegg har egne prosesser der vi følger opp særlig risiko gjennom møter og vårt leverandøroppfølgingsystem.

I alle kontrakter står det at beskrevet at "Leverandøren opptre i samsvar med NorgesGruppens Etske retningslinjer for leverandører, jvf Avtalens Vedlegg 8. Leverandøren forventes i tillegg å forsikre seg om at underleverandører til avtalt Sortiment, herunder leverandører og underleverandører bakover i distribusjonskjeden, opptre i samsvar med NorgesGruppens Etske retningslinjer for leverandører. Disse retningslinjene er basert på FN- og ILO konvensjoners krav til arbeids- og menneskerettigheter, herunder plikter leverandør å gjennomføre aktsomhetsvurderinger basert på OECDs retningslinjer. Leverandør skal med dette kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden håndteres. NorgesGruppen ønsker å drive virksomheten med lavest mulig miljøbelastning. Dette gjelder også miljøpåvirkninger som indirekte eller direkte skyldes leverandørenes aktiviteter og produkter. Leverandøren skal arbeide aktivt med å redusere miljøbelastning både i egen drift og i produktenes verdikjede"

I tillegg skal alle leverandører signere vår Code of Conduct, gjennomgå jevnlig risikovurderinger og rapportere på særlige risikoområder.

Se også Joh. Johannson kaffe og Unil AS for deres svar på dette punktet da de har mer handel med leverandører utenfor Norges grenser.

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

Gjelder ikke de aller minste leverandørene som har egne regler gjennom lokalmat.no

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Langsiktig arbeid og samarbeid er enda viktigere for å nå vanskelige mål. Vi må fortsette å se på de bakenforliggende årsakene til utfordringer i våre verdikjeder. Vi må videre tørre å prioritere de viktigste områdene og finne gode samarbeidspartnere der det er hensiktsmessig.

Innføring av Åpenhetsloven har gjort at vi har gjennomgått alle rutiner og ansvar i konsernet. Implementering av rammeverk for aktsomhetsvurderinger har tatt en stor del av vår oppmerksomhet også ilt dette rapporteringsåret. NorgesGruppen er et stort konsern, og fokus på å implementere due diligence prosesser i hele konsernet er et omfattende arbeid. Vi har i 2023 fått et eksternt firma til å gjennomgå våre interne prosesser og vi har identifisert noen mindre områder vi skal forbedre i 2024.

Vi har i større grad startet arbeidet med å risikovurdere anskaffelser av anleggsmidler som eksempelvis solcellepaneler og annet materiell som bruker sjeldne jordarter og kritiske mineraler. Dette arbeidet vil fortsette fremover der vi ser risiko.

NorgesGruppen har også etablert et bærekraftfond som skal sikre langsiktige prosjekter. Se: <https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/barekraftsfond/> Bærekraftsfondet støtter i 2022 to prosjekter som omhandler menneskerettigheter, ett gjennom King Instituttet, ROSA m.fl. som dreier seg om migrantarbeideres faktiske forhold når de jobber i Norge og ett med Etisk Handel Norge vedrørende Cashewnøtter i Vietnam.

Geopolitiske hendelser fortsetter å prege mye av arbeidet. Krig og konflikt har påvirket arbeidet de siste årene og er nok dessverre noe som blir stadig mer aktuelt.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens faktiske negative konsekvenser og/eller prioriterte vesentlig risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Migrantarbeidere i globale og nasjonale verdikjeder får sine rettigheter oppfylt	Tvangsarbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet	Globalt
Sikre at merkevare leverndører har systemer for aktsomhetsvurderinger, mål, og gjennomfører tiltak der nødvendig.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Lønn	Globalt
Sikre at vi ikke har produkter som forårsaker uønsket avskoging	Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø	Brasil Indonesia Malaysia
Overfiske, negativ miljøpåvirkning og brudd på arbeidstakerrettigheter i sjømat	Tvangsarbeid Miljø	Thailand
Klimarisiko	Miljø	Globalt

<p>viktigste prioritering migrantarbeidere samt krig og konfliktområder. Unil: prioriterte risikoråvarer Ris, Hasselnøtter, Bomull, Aprikoser, Ananas, Te, Appelsiner, Cashew, Gummi. Joh. Johannson kaffe: Kaffe.</p>	<p>Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnarbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø Korrupsjon Vann</p>	<p>Globalt</p>
<p>Klimareduserende tiltak</p>	<p>Miljø Drivhusgasser Vann</p>	

Det blir stadig flere migrantarbeidere og deres rettigheter er ofte under press, det er derfor særs viktig at vi arbeider systematisk med å sikre deres rettigheter. Se forøvrig Unil og Joh, kaffe sin rapport om detaljerte mål.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

i gjennomfører risikovurderinger hvor vi identifiserer og prioriterer de mest vesentlige områdene på bakgrunn av alvorlighetsgrad, omfang og mulighet for reversering av potensiell og faktisk risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter og negativ miljøpåvirkning.

Unil og Joh. Johansson kaffe har løpende dialog med leverandører i risikoland på strukturelle brudd på arbeidstakerrettigheter som utstrakt bruk av overtid, kompensasjon, retten til fri organisering og kollektive forhandlinger og helse, miljø og sikkerhet for å bidra til forbedringer.

Vi har gjennomført risikovurdering rundt innkjøp av solcellepaneler i 2023 og iverksatt tiltak for å redusere risiko for brudd på våre retningslinjer. Dette er gjort i samarbeid med vår norske leverandør og produsent. Det har særlig vært et krav om å få økt sporbarhet på råvarekomponenter som inngår i ferdig produkt.

Vi har også startet arbeidet med å risikovurdere andre kritiske materialer og sjeldne jordarter som inngår i andre anleggsmidler vi benytter.

Vi gjør løpende oppdatering av våre risikovurderinger der ny informasjon fremkommer.

Vi gjennomfører årlig aktsomhetsvurderinger hvor vi prioriterer det viktigste områdene. Denne er basert på land og råvare, og baserer seg eksterne data. I 2021 ble det implementert en ny prosess for aktsomhetsvurderinger i konsernet som nå gjennomgås og forbedres. Denne gjøres i henhold til kravene i åpenhetsloven og Etisk Handel Norges retningslinjer.

Risikovurderingen er basert på:

- Innkjøpte risikovurderinger fra eksempelvis Maplecroft og Amfori BSCI.
- Faglige og forskningsbaserte rapporter/artikler
- Leverandørens besvarelser i egenrapporterings skjema (RAQ).
- Informasjon fra sertifiseringsorganene Rainforest Alliance, MSC, ASC, FSC, Debio og Fairtrade.
- International Coffee Partners (ICP) og Coffee & Climate (C&C)
- Internasjonale anerkjente nettsteder som rangerer land med tanke på menneskerettigheter, arbeidsrettigheter og miljø. (f.eks ITUC, BSCI, Transparency Internationals og Bureau of International Labour Affairs)

Vi har jevnlig dialog med relevante eksterne interesser, herunder NGO sektoren og har interessentkartlegging som en del av aktsomhetsvurderingen.

Alle potensielle og eksisterende leverandører og produkter blir risikovurdert løpende

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

Noen leverandører utenfor risikoland kan få oppfølging hvert tredje år. Nytt IT verktøy lansert i 2022. Dette verktøyet er knyttet direkte til risikovurderinger per varegruppe og til leverandører. Vi sender også ut risikovurderinger og spørreskjemaer på særlige risiko.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Unil har i løpet av 2023 identifisert tre grove brudd på menneske og arbeidstakerrettigheter tilknyttet vår verdikjede:

1. Bær fra underleverandør til vår syltetøyleverandør – utnyttelse av thailandske migrantarbeidere i Sverige. Saken er under etterforskning av svenske myndigheter. Unil har i samarbeid med andre kunder igangsatt en uavhengig utredning for å sikre at gjenoppretting og ivaretagelse av de omfattede migrantarbeiderne er ivare tatt.
2. Underleverandør av Alaskan Pollock – vi har i 2023 gjennom omfattende journalistikk avdekket Uigurer utsatt for tvangsarbeid hos produsent av Alaskan Pollock i Kina. Unil har avsluttet forholdet med underleverandøren da videre dialog ikke ansees som formålstjenlig.
3. Kyllingprodusent i Thailand – gjennom sosial revisjon har vi avdekket betydelige HMS-avvik og avvik knyttet til tilbakebetaling av rekrutteringsavgifter. Unil er i tett dialog med produsent om utbedring av HMS avvik og tilbakebetaling av rekrutteringsavgifter. Leverandøren har vist stort forbedringsvillighet, har rettet opp HMS avvik, hatt aktiv dialog med Unil og andre berørte interessenter og har satt klare og korte frister på tilbakebetaling av rekrutteringsavgifter.

Gjennom våre sosiale revisjoner har vi, i risikoland, identifisert flere mindre avvik knyttet til helse, miljø og sikkerhet (HMS). Avvikene er grundig undersøkt og er under oppfølging.

Gjennom våre sosiale revisjoner har vi, i risikoland, identifisert flere mindre avvik knyttet til helse, miljø og sikkerhet (HMS). Avvikene er grundig undersøkt og er under oppfølging. Alle delselskaper har egne risikovurderinger som skal oppdateres og rapporteres på i henhold til rutine for Etterlevelse av åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger. Ofte er migrantarbeideres situasjon forbundet med den største risikoen og derfor gjør vi også særlige tiltak for å sikre deres rettigheter. Ett eksempel på dette er vår siste rapport om innkjøpspraksis.

Klimaendringer og dyrevelferd er andre områder som er identifisert til å inneha økt risiko

A woman in a blue lab coat and cap is shown in profile, looking down at a laptop in a laboratory setting. Other people in similar attire are visible in the background, working at their stations. The scene is brightly lit with overhead fluorescent lights.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø:

Prioritert negativ påvirkning/skade	Migrantarbeidere i globale og nasjonale verdikjeder får sine rettigheter oppfylt
Overordnet mål :	Vi arbeider for at migrantarbeidere skal ha sine rettigheter oppfylt i våre verdikjeder
Status :	Pågående arbeid.
Mål i rapporteringsåret :	Se NorgesGruppens årsrapport og vår rapport om migrantarbeidere i norske verdikjeder for matvarer. Se unil og Joh kaffe for andre konkrete prosjekter

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Publisert rapport høsten 2022 som omhandler rekrutteringspraksis. Denne rapporten bygger på funn fra rapport om migrantarbeideres rettigheter i Norge lansert 2020. Ny rapport lansert 2023. Se: https://kinginstituttet.no/wp-content/uploads/sites/4/2023/08/Rapport_A4_digital.pdf

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Oppfølging av rapporten 2023 og 2022. Ytterligere kartlegging og forståelse for hvordan vi kan sikre at migrantarbeidere havner i gjeld når de søker arbeid utenfor eget land er viktig. Vi vil starte kartleggingsarbeidet og vurdere leverandører rundt dette.

Arbeide med kartlegging/ sporbarhetsprosjekter i hele verdikjeden for utvalgte råvarer. (Eksempelvis Unil prosjekt nøtter)

Prosjekt med Fairtrade Norge i Ghana og Elfenbenskysten. Implementere funn fra rapport om rekrutteringspraksis.

Særlig ønsker vi å forstå nærmere hvordan vi kan implementere Employer Pay Principle i våre verdikjeder samt økt fokus på remediation.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Sikre at merkevare leverandører har systemer for aktsomhetsvurderinger, mål, og gjennomfører tiltak der nødvendig.
Overordnet mål :	Gjennomføres aktsomhetsvurderinger ihht. OECD eller EHN modell eller NorgesGruppens veileder.
Status :	Oppnådd men dette er et langsiktig kontinuerlig arbeid.
Mål i rapporteringsåret :	Ny prosess utarbeidet og delvis implementert. Arbeidet fortsetter i 2024. Sterkt knyttet til ny åpenhetslov.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Ny konsernretningslinje implementert. Innført intern rapporteringsprosess på arbeidet med aktsomhetsvurderinger, varslinger og spørsmål angående åpenhetsloven. Gjennomført Due Diligence på mindre leverandører som ikke går gjennom sentrale innkjøpsavtaler og leverandører av sentrale anleggsmidler startet, og gjennomføres løpende fremover. Ekstern rapport viser forbedringspotensiale.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Kontinuerlig prosess

Prioritert negativ påvirkning/skade	Sikre at vi ikke har produkter som forårsaker uønsket avskoging
Overordnet mål :	Til enhver tid kunne dokumentere at produkter ikke bidrar til uønsket avskoging.
Status :	følger opp leverandører og har god oversikt over status. Ny rutine implementert i 2023. Se: https://www.norgesgruppen.no/globalassets/norgesgruppen-avskogingspolicy.pdf
Mål i rapporteringsåret :	Etablere et rammeverk internt samt sikre at alle leverandører arbeider strukturert med dette.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Følge opp nytt EU avskogingsdirektiv vil være førsteprioritet i 2024

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Sikre overholdelse av EUs avskogingsdirektiv vil bety lavere risiko for at vi bidrar til uønsket avskoging.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Overfiske, negativ miljøpåvirkning og brudd på arbeidstakerrettigheter i sjømat
Overordnet mål :	Vi har et mål om at 100 % av sjømatproduktene vi omsetter skal være fra bærekraftige bestander, og produsert med ansvarlige fangst- og oppdrettsmetoder.
Status :	God progresjon med kontroll på import og god dialog med norske leverandører. Se: https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-miljovennlig-norge/barekraftig-fiskeri/ .
Mål i rapporteringsåret :	100 % av sjømatproduktene vi omsetter skal være fra bærekraftige bestander, og produsert med ansvarlige fangst- og oppdrettsmetoder.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Særlig oppfølging av utvalgte fiskerier.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Fiskeri i henhold til vår policy.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Klimarisiko
Overordnet mål :	Redusere risiko for hvordan vi blir påvirket av klimaendringer, bistå produsenter å tilpasse seg klimaendringer. Redusere klimagassavtrykk scope 1,2 o 3
Status :	Delvis oppnådd. Løpende mål
Mål i rapporteringsåret :	Fortsette arbeidet med å redusere klimagassutlipp. Mål om å bli klimagassnøytrale scope 1 og 2 i 2030. Strukturere arbeidet med Scope 3.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Se: https://www.norgesgruppen.no/globalassets/finansiell-informasjon/rapporter/2023/ng_ars--og-barekraftsrapport-2023.pdf

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Etablere verktøy i innkjøpsprosesser og vurdere risiko og tiltak for utvalgte råvarer.
Kartlegge arbeidet til våre leverandører

Prioritert negativ påvirkning/skade	viktigste prioritering migrantarbeidere samt krig og konfliktområder. Unil: prioriterte risikoråvarer Ris, Hasselnøtter, Bomull, Aprikoser, Ananas, Te, Appelsiner, Cashew, Gummi. Joh. Johannson kaffe: Kaffe.
Overordnet mål :	Sikre at risiko og aktsomhetsvurderingen i konsernet er oppdatert i forhold til råvarer og land.
Status :	Oppnådd
Mål i rapporteringsåret :	Fortsette arbeidet med å ha gode aktsomhetsvurderinger og arbeider systematisk med menneskerettigheter

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Analyse utført og resultat rapporteres i NorgesGruppens års- og bærekraftsrapport.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Etablere verktøy i innkjøpsprosesser og vurdere risiko og tiltak for utvalgte råvarer.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Klimareducerende tiltak
Overordnet mål :	gjennomføre tiltak for å redusere klimagassutslipp
Status :	Gjennomført og tiltak startet
Mål i rapporteringsåret :	Tydelige tiltak gjennomføres for å redusere klimagassutslipp

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Due diligence gjennomført og utvalgte tiltak gjennomført. Kontinuerlig arbeid.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Definerte tiltak for alle høyrisiko råvarer og leverandører og sette krav til tiltak for å redusere klimagassutslipp

NorgesGruppen skal kutte klimagassutslipp, og redusere miljøbelastningen, fra vår virksomhet. Vår ambisjon er å bli klimanøytral innen 2030, og å være en pådriver for å dreie hele verdikjeden for mat mot fremtidens lavutslippssamfunn.

NorgesGruppen har etablert et mål for reduksjon av klimagassutslipp ikke bare i egen drift. (Klimanøytral 2030) men også at vi skal redusere klimagassutslipp fra produktene vi selger. Se <https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-miljoennlig-norge/>.

Arbeidet med å redusere klimagassutslipp i scope 3 vil bli viktig i 2024. Mål og tiltak skal etableres.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Særlig fokus på plast og emballasjeoptimalisering. Øke bruk av resirkulert plast, redusere plastforbruk, sikre at plast er resirkulerbar og iverksette tiltak mot forsøpling.

Stort fokus på matsvinn

Se NorgesGruppens bærekraftrapport for utdypende informasjon om disse satsningsområdene

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Vi ønsker å sikre at våre innkjøp støtter opp under NorgesGruppens målsetninger innenfor bærekraft. Dette gjør vi gjennom å sikre at våre innkjøp bidrar til å styrke, og ikke undergrave, bærekraft i våre verdikjeder. Gjennom vår ansvarlige innkjøpspraksis skal vi samarbeide med og støtte våre leverandører i arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold, ivareta klima, miljø og dyrevelferd.

Gjennom vår ansvarlige innkjøpspraksis skal vi samarbeide med og støtte våre leverandører i arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold, ivareta klima og miljø ved å blant annet:

- Kontinuerlig jobbe for at vår innkjøpspraksis bidrar til at våre leverandører klarer å imøtekomme våre krav til bærekraft.
- Opptre med respekt og forståelse i all dialog og kommunikasjon med leverandører.
- Støtte våre leverandører i deres arbeid med å etterleve kravene i våre etiske retningslinjer.
- Sikre at våre avtaleverk og kontraktsvilkår bidrar til å ivareta og støtte opp under leverandørers arbeid med bærekraft.
- Sikre at innkjøpsstrategier ivaretar vår bærekraftstrategi.

Alle leverandører godkjennes og re-godkjennes etter Retningslinje for godkjenning av leverandører. Minimumskriterier for etisk handel er i tillegg:

Code of Conduct:

“For å tydeliggjøre våre holdninger overfor våre leverandører, våre egne ansatte og for andre samarbeidsparter har NorgesGruppen vedtatt Etiske retningslinjer for leverandører. Disse retningslinjene er basert på FN- og ILO konvensjoners krav til arbeids- og menneskerettigheter, herunder krav til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger basert på OECDs retningslinjer, så vel som egne etiske og krav.”

Standard kontrakt med alle leverandører:

Utdrag:

“Videre skal Leverandøren opptre i samsvar med NorgesGruppens Etiske retningslinjer for leverandører, jvf Avtalens Vedlegg 8. Leverandøren forventes i tillegg å forsikre seg om at underleverandører til avtalt Sortiment, herunder leverandører og underleverandører bakover i distribusjonskjeden, opptre i samsvar med NorgesGruppens Etiske retningslinjer for leverandører. Disse retningslinjene er basert på FN- og ILO konvensjoners krav til arbeids- og menneskerettigheter, herunder plikter leverandør å gjennomføre aktsomhetsvurderinger basert på OECDs retningslinjer. Leverandør skal med dette kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden håndteres.

NorgesGruppen ønsker å drive virksomheten med lavest mulig miljøbelastning. Dette gjelder også miljøpåvirkninger som indirekte eller direkte skyldes leverandørenes aktiviteter og produkter. Leverandøren skal arbeide aktivt med å redusere miljøbelastning både i egen drift og i produktenes verdikjede.”

Innkjøpspraksis inkluderes også i følgende interne policyer:

NorgesGruppens Policy for Innkjøp

NorgesGruppens Policy for bærekraft og etikk

NorgesGruppens konsernretningsline for Etterlevelse av åpenhetsloven og gjennomføring av aktsomhetsvurderinger

NorgesGruppens konsernretningsline for Risikovurdering av leverandører

NorgesGruppens konsernretningsline for Etiske retningslinjer for leverandører

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

NorgesGruppen ønsker å støtte relevante sertifiseringsordninger og oppmuntrer til bruk av flere av disse. Vi tror at sertifiseringsordninger er med på å skape endring i land med utfordringer samt at det kan gi forbrukere ønsket informasjon.

Vi støtter særlig følgende sertifiseringsordninger: Fairtrade, Rainforest Alliance, MSC, ASC, FSC, Økologi, Svanen og Nyt Norge.

- Joh. Johannson kaffe har nær 100% Rainforest alliance kaffe. (3% FairTrade kaffe)
- Unil har Fairtrade sjokolade og te samt flere Rainforest alliance produkter i sortiment
- Sertifisert fisk og sjømat har en økning i salg.

Unil selger nå 79% av kakao, 100% av kaffe og 100% av te gjennom sertifiseringsordninger.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Både Unil og Joh. Johannson kaffe støtter opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger og andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon. Dette gjøres gjennom oppfølging av sosiale revisjoner gjennom medlemskap i BSCI og gjennom prosjektene vi deltar i, eksempelvis i Pakistan og Vietnam.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Unil har i Thailand identifisert et spesifikt behov for opplæring innenfor etisk rekruttering relatert til ansettelse av migrantarbeidere i matindustrien og har gitt opplæring gjennom QuizzRR. I Vietnam har Unil samarbeid med Etisk handel Norge og andre aktører i bransjen identifisert behovet for kompetanse og opplæring for både bønder og prosesseringsanlegg i bærekraftig jordbrukspraksis og sosial dialog. NorgesGruppen har gitt økonomisk støtte til et prosjekt de neste årene i Vietnam.

Joh. Johannson kaffe er partner i International Coffee Partners og Coffee&Climate, der mobiliserer og deles kunnskap, ekspertise, teknologi og finansielle ressurser til flere produsentland.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Vi har etablert varslingsordning for uønsket forretningspraksis som blir kommunisert på våre hjemmesider. I tillegg settes det klare krav i alle kontrakter. Opplæringsprogram internt.

Korrupsjonsrisiko inngår i risikovurdering på land. Unil der vi har størst direkte risiko har egne prosjekter med blant annet BSCI amfori.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

- Vi støtter Fairtrade Norge i et prosjekt i Ghana og Elfenbenskysten for å sikre levelønn og for å få flere kvinner i ledelse i kakaoindustrien.

- Joh. Johannson kaffe deltar i et prosjekt med International Coffee Partners (ICP) der økte inntekter og levelønn er målet.

- Unil har prosjekter blant annet i Vietnam, Kina, Thailand, Brasil og India.

- Utstrakt miljøarbeid i NorgesGruppen, Se NorgesGruppens hjemmesider og Års- og bærekraftsrapport.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere virksomhetens implementering og arbeid med aktsomhetsvurderinger, og hvordan evalueringen gjennomføres i praksis:

Overvåkning skjer i henhold til vår Aktsomhetsvurderingsmodell. Se: <https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-mangfoldig-norge/arbeids--og-menneskerettigheter/>

Den øverste leder i virksomheter som er omfattet, har ansvar for å dedikere ressurser slik at nødvendige rutiner blir utarbeidet og fulgt i egen virksomhet, og sikre at denne retningslinjen følges.

Fagsjef Etikk og miljø NG KI har ansvar for å påse at åpenhetsloven er tydelig kommunisert i organisasjonen, samt at styrende dokumenter er oppdatert og formidlet til alle virksomheter som omfattes. Oppdateringer og endringer skal kommuniseres jevnlig, med to faste møtepunkter i året. Fagsjef Etikk og miljø NG KI har også ansvar for å årlig sammenfatte etterlevelse av åpenhetsloven i NorgesGruppen utfra informasjon mottatt fra virksomhetene.

Direktør Kvalitet og bærekraft NG KI har det overordnede ansvaret for at åpenhetsloven etterleves i NorgesGruppen ASA

Direktør Bærekraft i NorgesGruppen ASA har det overordnede ansvaret for offentlig redegjørelse av etterlevelse av åpenhetsloven.

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger er en dynamisk og pågående prosess som involverer flere avdelinger, hvorav i hovedsak «Kvalitet og Bærekraft» samt «Kategori og Innkjøp»

Fagsjef bærekraftig handel NorgesGruppen har overordnet ansvar for å sikre at aktsomhetsvurderingsmodellen og tilhørende konsernretningslinje blir fulgt.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Gjennom vår due diligence prosess, egevaluering og regelmessige møter/ revisjoner av leverandører på særlig risikoutsatte områder. Se: <https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-mangfoldig-norge/arbeids--og-menneskerettigheter/>

KPIer rapportert i vår års- og bærekraftsrapport på A) Leverandørgodkjenning med særlig fokus på bærekraft og leverandørers evne til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger. B) Bærekraftig forvaltet fisk og sjømat C) Avskogingsfrie verdikjeder D) Salg av sertifiserte produkter

Se også Unil og Joh kaffes rapporter for mer informasjon

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Arbeidet med interessentdialog er strukturert ved at vi ønsker at både tiltak og utfordringer er transparente. For å sikre gode tiltak og at disse er faglig forankret er dialog med interessenter viktig. Vi har flere langsiktige samarbeidsavtaler med interessenter og henter inn innspill ved utarbeidelse av strategier samt jevnlig på konkrete problemstillinger. Jevnlig dialog med Fairtrade Norge, Etisk handel Norge men også andre organisasjoner innen menneskerettigheter og miljø. Kan oppgis på forespørsel og vi kan dokumentere denne interessentdialogen.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Etisk Handel Norges rapportering
NorgesGruppens Års- og bærekraftsrapport.
Nettsider
Seminarer, foredrag etc.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Vi har en dedikert ansvarlig i bedriften som tar imot alle henvendelser knyttet til spørsmål om åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger. Vi har svarfrist på 3 uker fra datoen henvendelsen er mottatt.

I 2023 mottok vi 13 henvendelser fra forbrukere.

Dedikert e-post adresse: aapenhetsloven@norgesgruppen.no

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

Vår policy for dette arbeidet ligger i vår risikovurdering og vi følger opp med aktuell leverandør.

Avvik og skader på mennesker, dyr og miljø kan skje. Er ansvaret vårt, vil vi rette opp skaden selv. I andre tilfeller vil vi bruke vår innflytelse for å få den ansvarlige parten til å gjøre det. Dette er beskrevet overordnet i vår policy som beskriver tiltak for overholdelse av åpenhetsloven

Her må vi også henviser til Unil og Joh kaffe som har ansvar for våre egne merkevarer. Her har man utvidet ansvar og mer detaljerte rutiner for oppfølging og gjenoppretting.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Se 2.A.3.

Vi anerkjenner også at det med så komplekse verdikjeder er vanskelig å fange opp alle avvik og brudd. Dette er noe vi må fortsette å jobbe med.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte i egen virksomhet og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere samt lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer, når det er aktuelt

NorgesGruppen ønsker dialog om opptreden i strid med loven eller våre etiske retningslinjer. Vi oppfordrer til å si fra om bekymringer og rapportere om antatte eller potensielle brudd på loven eller våre Etiske retningslinjer for ansatte og tillitsvalgte eller Etiske retningslinjer for leverandører.

NorgesGruppen har etablert en egen varslingskanal hos uavhengig tredjepart. Det er anledning til å varsle anonymt gjennom den eksterne varslingskanalen. Varslingskanalen er åpen for alle.

Vi har egen klagemekanisme på norgesgruppen.no samt at dette er spesifikt i vår Code of Conduct. Det er imidlertid UNIL som har flest leverandører i utlandet og det er viktig at de har en fungerende klagemekansimse. Dette har man gjennom medlemskapet i AMFORI BSCI.
<https://www.amfori.org/content/amfori-external-grievance-mechanism-form>

Unil kjører et svært spennende prosjekt i flere land i Asia sammen med Qvizzr, se unil.no for mer informasjon. Vi inkluderer innkjøpere i gjenoppsettprosesser når vi arbeider med konkrete saker. (2.a)

Kontaktinformasjon:

NorgesGruppen ASA
Bjart Thorkil Pedersen
bjart.pedersen@norgesgruppen.no